

Detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum Granskningsutlåtande

Upprättad 2023-06-07

Dnr PLAN.2021.18

Sektor samhällsbyggnad

INNEHÅLL

FÖRSLAG TILL BESLUT	3
DETALJPLANESAMRÅD	3
GRANSKNING AV DETALJPLAN	3
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	5
Länsstyrelsen	5
Länsstyrelsen Västra Götalands län	
Lantmäterimyndigheten	5
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	6
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)	
Övriga remissinstanser	6
Västergötlands museum	
Västtrafik	
Sakägare och nyttjanderättsinnehavare	7
Fastighet Brandmannen 2	
Fastighet Gnistan 13	
Fastighet Gnistan 13	
Fastighet Skövde 5:200	
Fastighet Skövde 5:201	
Fastighet Skövde 5:204	
Fastighet Skövde 5:205	
Fastighet Skövde 5:209	
Fastighet Skövde 5:382	
Övriga privatpersoner	22
Fastighet Stegbilen 1	
Fastighet Brandbilen 9	
SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	28
KVARSTÅENDE SYNPUNKTER	28
SYNPUNKTER UNDER SAMRÅDSTIDEN	28
Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare	
Övriga privatpersoner	
SYNPUNKTER UNDER GRANSKNINGEN	28
Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare	
Övriga privatpersoner	

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunstyrelsen föreslås med stöd av detta granskningsutlåtande antaga detaljplaneförslaget för fastigheten Skövde 5:198 m fl

HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNINGEN HAR BEDRIVITS

DETALJPLANESAMRÅD

29/8 - 23/9 2022

Kommunstyrelsen beslutade 2022-05-09 § 68/22 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

Samråd har hållits mellan den 29 augusti - 23 september 2022. Inbjudan har skickats ut med post den 25 augusti till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2022-08-17. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 6 september infördes även den 29 augusti i SLA. Minnesanteckningar från samrådsmötet redovisas sist i denna samrådsredogörelse (sidorna 45-46).

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 23 september 2022.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 4.

GRANSKNING AV DETALJPLAN

22/3 - 13/4 2023

Kommunstyrelsen beslutade 2023-03-13 § 40/23 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

Granskningen har hållits mellan den 22 mars - 13 april 2023. Information har skickats ut med post den 25 augusti till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2023-01-09. Kungörelse om granskning utsändes samtidigt via e-post

till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen	x		
Lantmäterimyndigheten i Skövde		x	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn och utbildningsnämnd			
Kultur- och fritidsnämnd			
Vård- och omsorgsnämnd			
Servicenämnd	x		
Socialnämnd			
Avfall och Återvinning Skaraborg (A&ÅS)			
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)	x		
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
Övriga remissinstanser			
Hyresgästföreningen			
Ellevio			
Fastighetsägarna			
Förvärv av kulturutvecklingen			
Försvarmakten			
Naturskyddsföreningen i Skövde			
Polismyndigheten	x		
PostNord			
Skanova (TeliaSonera)			
Skövde Energi			
Skövde hembygdsförening			

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Skövde Energi AB (Kraftvärme)			
Skövde Energi AB (Elnät)			
Skövde stadsnät (Opto)			
Tidans vattenförbund			
Trafikverket	x		
Vattenfall Eldistribution AB	x		
Västergötlands museum		x	
Västra Götelandsregionen			
Västtrafik AB	x		
Sakägare			9
Övriga			2
Sammanräkning	7	3	11

INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripande-grunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Länsstyrelsen befarar inte att ett riksintresse skadas påtagligt, att mellankommunal samordning blir olämplig, att miljö kvalitetsnormer inte följs, att strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser eller att bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Motiv för bedömningen

Skövde kommun har på ett tillfredställande sätt tillgodosett Länsstyrelsen synpunkter från samrådet.

Länsstyrelsens bedömer att dagvattenhanteringen och påverkan på miljö kvalitetsnormerna för vatten är tillräckligt behandlade. Planbestämmelser om att anläggning av dagvattenanordning med tät botten ska säkerställa att föroreningar vid hög grundvattennivå inte sprids via dagvatten till vattenförekomsten Ösan. Kommunen har även utrett förekomsten av föroreningar inom planområdet vilket har återgetts i planbeskrivningen. Länsstyrelsen instämmer i rekommendationen om att ett kontrollprogram för provtagning av länshållningsvatten behöver tas fram om så blir aktuellt.

Vidare så har planbestämmelser om plantering av trädrad vid dagvattendiken för att skapa blågröna stråk genom området som gynnar den biologiska mångfalden och mildrar effekterna av värmeböljor och skyfall införts.

Länsstyrelsen bedömer att frågorna gällande påverkan på skyddade arter är besvarade genom de utlåtande som EnviroPlanning gjort. Av detaljplanens genomförande beskrivningen framgår det

att föreslagna förstärkningsåtgärder och tidsrestrktioner ska säkerställas genom avtal med framtida exploatör.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde Kartan:

På grund av bestämmelserna e1 och e2 blir vissa avstyckningar svåra att genomföra i framtiden. Egen-skapsområdet innefattar inte prickmarken. Skulle tomtbildningen bli enligt illustrationen i beskrivningen kommer dessa tomtplatser inte kunna avstyckas på grund av egenskapsbestämmelsen. Lantmäterimyndigheten är medvetna om att syftet inte är att stycka av i dagsläget men vill ändå informera om detta inför framtiden.

Man kan eventuellt förtydliga f3 att det är två utfarter mot Insatsvägen (för ska man ha två utfarter från egen-skapsområdet så blir det ju en mot insatsvägen och en in mot byggrätten (finns väl ingen risk att det misstolkas men en förtydning kostar ju inget)). Man kan även fundera på vad som händer vid en avstyckning, om en ägare bygger två utfarter på en liten yta. Då blir det automatiskt rättigheter som måste bildas om andra ska nyttja samma utfart. Men kan även fundera på om begränsningen på 2 utfarter är ett sätt att skapa utfartsförbud i plangräns vilket inte är tillåtet.

I beskrivningen under avsnittet Ledningsrätt kan man få intrycket av att lantmäterimyndigheten bildar ledningsrätt på prickmark vilket inte är fallet. Det kan göras i undantagsfall men ledningsrätt är ett allmänt ändamål och strider mot användningen kvartermark om det inte finns u område.

I övrigt har lantmäterimyndigheten inget att erinra.

Bemötande och kommentarer:

Bebyggelsen i området planeras att bli bostadsrätter och ska därför inte styckas av. Därav bedömer Sektor samhällsbyggnad att exploateringsbestämmelserna e1 och e2 blir lämpliga inom området.

Planbeskrivningen förtydligas inom stycket om utfartsförbud i enlighet med synpunkten. Rättig-

Risken för exponering av PFAS via intag av jord, hudkontakt och inandning av damm bedöms vara låg. Mängden organiskt kol (TOC) inom planområdet har bedömts enligt jordanalys vara låg. Detta innebär att PFAS inte sorberats till jord i någon större utsträckning. Risken för exponering av PFAS som förångas från föroreningar lösta i porvatten anses vara låg.

Ingen ytterligare undersökning eller åtgärd rekommenderas men om misstanke om förorening uppstår vid schaktarbete vid nybyggnation, till exempel om massor med tydlig mänsklig påverkan ska miljökontrollant tillkallas.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att deponin inom fastigheten Motorblocket 1 inte utgör en risk för föreslagen markanvändning. Däremot kan denna typ av verksamhet vara en störning i form av buller och damning som yttrandet nämner. Vid störning rekommenderas att verksamhetsutövaren kontaktas i första hand för frågor eller åtgärder och MÖS i andra hand som tillsynsmyndighet. Miljötillstånd för verksamheten och dess störning är en fråga som ligger utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Planbeskrivningen är kompletterad med Sektor samhällsbyggnads bedömning av planförslagets förhållningssätt till pågående verksamhet på fastigheten Motorblocket 1.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER

Västergötlands museum

Kulturhistorisk status

Planområdet berör inte någon särskilt utpekad bebyggelsemiljö och ligger heller inte inom riksintresse för kulturmiljövården. De allmänna innehållningsbestämmelserna enligt miljöbalken och plan- och bygglagen skall emellertid alltid tillämpas.

PBL 2 kap 6 §:

Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och

landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Att planområdet och omkringliggande kvarter inte omnämns i tidigare bevarandeprogram kan emellertid bero på att bebyggelsen från 1960-talet fram till idag ännu inte är utvärderad. Det kan således ändå finnas värdebärande karaktärsdrag i denna bebyggelse som är värda att värna vid ny planläggning.

I bevarandeprogrammet från 1991 finns det vid Lövekullevägen, strax väster om Hasslums nybyggda villaområde, ett antal villor från 1920-talet som är särskilt utpekade som del av ett av stadens tidigaste småhusområden.

Kommentar

Västergötlands museum har tagit del av granskningshandlingarna till föreslagen detaljplan för Skövde 5.198. Museet ser positivt på att kommunen nu har infört en utformningsbestämmelse som reglerar takvinkel enligt tidigare framförd synpunkt.

Museet vidhåller vidare, enligt tidigare kommentar gällande bibehållande av förgårdsmark på tomten vid Törnetorpsvägen, att den prickade marken bör utökas något.

Felmarkeringen kring årtal på den arkeologiska utredningen kvarstår enligt tidigare lämnad kommentar i museets yttrande under samrådsskedet.

Bemötande och kommentarer:

Prickmarken utökas med två meter för att bibehålla samma bredd på förgårdsmarken längs Törnetorpsvägen.

Planbeskrivningen är justerad gällande årtal på den arkeologiska utredningen.

Västtrafik

Västtrafik har inga ytterligare synpunkter på detaljplanen.

Vi vill dock påpeka att kollektivtrafiken i området kan komma att förändras på sikt, då befintlig hållplats, vändzon och trafikering utgår från dagens trafikeringmöjligheter, resbehov och målpunkter. Förändrad väginfrastruktur, omkringliggande exploateringar samt ändrade resbehov kan inne-

bära förändringar även för kollektivtrafiken, vid det nu aktuella planområdet.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

SAKÄGARE OCH NYTTJANDERÄTTSSINNEHAVARE

Fastighet Brandmannen 2

I mitt tidigare yttrande framförde jag behovet av att en genomlysning av situationen avseende den aktuella och framtida trafiksäkerhet i anslutning till området.

Med glädje noterar jag att en sådan utredning genomförts för att komplettera förslaget per se. Av nämnda utredning kan jag läsa att;

-siktförhållandena är goda,

-att den begränsade sikt som skapas då en buss står inne på busshållplatsen endast är temporär,

-att ökningen av fordon är relativt hög och bedöms kunna medföra en ökad störning för oss som bor här,

-att antalet tunga fordon implicit ses som besvärande då de enligt förbud inte borde trafikera vägen överhuvudtaget,

-att man på Sektor samhällsbyggnad har identifierat att dagens situation inte är bra och tillsatt en utredning för att se över hasslumsvägens utformning och dragning,

-att bedömningen är att ingen troligen skulle skadas allvarligt eller omkomma vid en kollision i aktuell korsning, varför Trafikverkets inriktningar för att skapa säkrare T-korsningar inte bör tillämpas.

Utredningen med av denna dragna slutsatser är i delar utmanande att ta till sig. Utredningen påvisar att siktförhållanden är gott och väl inom ramen för gällande riktlinjer, att dessa är kontrollerade och fastställda efter höstens lövfällning och därav till del blir spekulativa berörs inte. Bussar som ankommer alternativt inväntar avgång tre gånger per timme endast bedöms eliminera sikten momentant, utan att väga in busschaufförernas obligatoriska körvila som inte ovanligtvis infaller då en buss når ändhållplats - vilket den aktuella hållplatsen är.

Jag anser att den bedömda ökade trafikmängden, vilken beskrivs som relativt stor, med behäftad störning för boende i området kraftigt kontrasterar med vad kommunen benämner som livskvalitet i vision 2025. Därav förvånas jag av lättvindigheten i hur denna aspekt rationaliseras bort i vad som närmast kan omnämnas som omvänd altruism inom liggande planeringsprocess.

Utredningen tar upp att identifierade säkerhetsbrister skulle kunna avhjälpas genom infrastrukturella lösningar, men dessa beskrivs som drastiska och ska därigenom inte vidare utredas. När det svar som gavs till mitt yttrande sammanvägs kan det konstateras att det identifierats att vare sig dagens eller en framtida trafiksituation i rådande infrastrukturella lösning anses vara optimal. För att överse denna har en utredning tillsatts, men denna vill man inte invänta resultatet av utan ser helst att pågående process får fortlöpa. Man hamnar då i ett forcerat genomförande, utan influenser och faktabaserade svar från en djupare analys. Detta kan komma att medföra en situation där onödigt stora skattemedel måste avsättas för att korrigera ett förhastat processutfall, i synnerhet om det skulle visa sig att någon, mot förmodan, kunde skadas allvarligt eller omkomma i aktuell korsning.

Därav är min starka rekommendation att inte gå vidare med liggande planförslag, vilket i dagsläget inte är tillräckligt utrett ur ett skattebetalarperspektiv eller ur ett kommuninvånarperspektiv går i verklig harmoni med Skövde vision 2025.

Bemötande och kommentarer:

Gällande delen av yttrandet om Trafikverkets inriktningar och trafiksäkerhet finns det alltid en risk att någon skadas eller omkommer i trafiken vid oaksamhet, men med gällande hastigheter och siktförhållanden gör Sektor samhällsbyggnad tillsammans med stöd av trafikutredningen bedömningen att risken för allvarligare olyckor ska vara minimal.

Metoden för säkrare T-korsningar används som tidigare nämnt i samrådsredogörelsen på större statliga vägar där både hastighet och trafikflöde är högre.

Angående de olika årstidernas påverkan på siktförhållandena så inverkar inte grönska i bedöm-

ningen av siktlinjer då Hasslumvägen mot sydöst svänger från Insatsvägen.

Under vardagar i rusningstrafik kommer bussen att angöra hållplatsen och avgå från hållplatsen under samma minut eller minuten efter. Under helger är tiden som bussen står stilla vid hållplatsen något längre, då är trafiken på Hasslumvägen även lägre. Vid dessa tillfällen gäller de grundläggande varsamhetsreglerna i trafikförordningen. Dessa regler innebär att en trafikant ska iaktta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna på platsen.

Sektor samhällsbyggnad bedömer åtgärden om att flytta hållplatsen som drastiskt i förhållande till nytta och kostnad utifrån ovan beskrivna omständigheter.

I övrigt vill Sektor samhällsbyggnad understryka att det finns ett pågående projekt inom kommunen att se över Hasslumsvägens dragning. Projektet bedöms ligga utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Fastighet Gnistan 13

Vi motsätter oss allt som gäller planen för byggnationen. Vi vill inte att det ska byggas några bostäder alls i detta område. Vi ser mycket negativt på detta och att det medföljer många negativa följder.

Våra synpunkter och argument till varför vi motsätter oss detta är:

Det kommer tillföra mer trafik i området där det bland annat vistas många barn vilket påverkar säkerheten. Trafiksituationen ger också med sig mer trafikflöde på litet område, buller och avgaser. Mer av detta anser vi inte är hälsosamt för våra barn och oss vuxna.

Tas skogen bort kommer även trafiken från hjo-vägen och hasslumvägen höras ännu mer. Detta gör att det blir mer buller och ljud vilket påverkar livskvaliteten.

Tas skogen bort skyddar det oss inte mot all grus och sand som kommer från Skanska Volvo skövde kommun. Vilket kan påverka våra hus/trädgårdar som det har gjort för dem på insatsvägen.

All den fina skog och grönsområde som försvinner är en stor och viktig del för oss boende i Hasslum.

Den är viktig för vårt välmående som vi värnar och uppskattar väldigt mycket. Det är en stor del till att vi och många andra flyttade hit till hasslum för det bidrar till en bättre livskvalitet för oss boende. Försvinner den påverkar det oss vårt välmående och all vår uppskattning kring skogen. Den tillför så mycket för oss för att vi ska må bra och kunna njuta av tillvaron runt omkring oss. Att inte kunna sitta ute och njuta i våra trädgårdar pga av allt ljud och damm känns ofattbart.

Tas skogen bort försvinner även en stor del av allt djurliv som finns vilket uppskattas av många. Att få höra fågelkvitter, se rådjur, harar och dylikt i skogen samt alla insekter som finns blir en stor förlust för oss. Att ta hänsyn till djur och natur är så himla viktigt. Vi vill bevara skogen även för deras skull.

Många utav oss som bor i området har satsat väldigt mycket på våra boenden och vill bevara den miljö som det är nu. Det gäller både dem som byggt nytt och dem som bott här länge. Att det också lovats att det inte ska byggas mer i Hasslum är också en stor del till varför man satsas mycket på sitt boende. Det är också då en viktig del att kommunen håller sitt ord för detta drabbar oss boende på ett otroligt negativt sätt och detta är viktigt att ta hänsyn till och visa respekt för.

Att leva och bo på en byggarbetsplats som innebär byggrafik, buller, damm, störningar och dylikt flera timmar om dagen under många år är inte optimalt för någon. Detta kan påverka ens hälsa och välmående negativt otroligt mycket.

Jag som blivande mamma och sambo blivande pappa är väldigt orolig för hur detta ska påverka oss och vårt barn. Att leva på en byggarbetsplats när man ska vara hemma och njuta av sin mammaledighet kommer påverka otroligt negativt. Att mitt barn även inte ska ha rätt till lugn, ro, vila och återhämtning under tider byggnationen sker gör mig orolig för mitt barns livskvalitet. Det kan medföra en stor påverkan på barnets sömn, hörsel samt att det kan ge en stress för barnen pga allt ljud och buller vilket kan leda till många negativa konsekvenser. Att inte heller kunna ha möjligheten att låta mitt barn få sova ute på altanen i sin vagn känns inte alls bra.

Det gäller alla barn som bor i området, vi vill inte att det ska påverka barnen negativt.

Vi vill att det ska bevaras som det är för just nu är Hasslum ett tryggt, lugnt och fint område med all

den fina natur som är omkring oss. Vi vill inte att ni tar det ifrån oss för det kommer ge negativa påföljder för oss boende. Vi vill bevara tryggheten utan en massa oro som byggnationen ger med sig. Ta tillvara på det som gör Hasslum attraktivt till att bo här och det är just att det är ett litet område med få boende som speglar en fin trygghet och gemenskap samt all den natur och grönområde som befinner sig här. Låt oss få ha kvar det.

Så återigen vi motsätter oss plan.2021.18 väldigt starkt.

Bemötande och kommentarer:

Gällande delen av yttrandet om trafiksäkerhet finns det alltid en risk att någon skadas eller omkommer i trafiken vid oaksamhet, men med gällande hastigheter och siktförhållanden gör Sektor samhällsbyggnad tillsammans med stöd av trafikutredningen bedömningen att risken för allvarigare olyckor ska vara minimal.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och Sektor samhällsbyggnad förstår att de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökning av trafik både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. De framtida trafikmängderna som föreslagen exploatering beräknas alstra bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem i området.

I övrigt vill Sektor samhällsbyggnad understryka att det finns ett pågående projekt inom kommunen att se över Hasslumsvägens dragning. Projektet bedöms ligga utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att deponin inom fastigheten Motorblocket 1 inte utgör en risk för föreslagen markanvändning. Däremot kan denna typ av verksamhet vara en störning i form av buller och damning som yttrandet nämnder. Vid störning ska verksamhetsutövaren kontaktas i första hand för frågor eller åtgärder och MÖS i andra hand då de är tillsynsmyndighet. Miljötillstånd för verksamheten och dess störning är en fråga som ligger utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Planbeskrivningen har inför antagandet kompletterats med ett förtydligande om påverkan från verksamheten på Motorblocket 1.

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sektor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvarter-smarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att naturvärden i området är tillräckligt utredda och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Vad beträffar störningar under byggperioden, är det byggherrens ansvar att se till att ljudnivåerna ligger under riktvärdena för buller från byggplatser.

Fastighet Gnistan 13

Vi som många andra här i området undrar hur ni ska lösa infrastrukturen gällande trafiken i området? Både utmed Insatsvägen och Hasslumsvägen. Det är idag redan mycket trafik i området och att komma ut på Hasslumsvägen kan vara tufft vissa tider på dagen. En ökning på ytterligare 60 till 120 bilar kommer skapa problem.

Det har gjorts en naturvårdsinventering. Det finns mycket grodor, ödlor, fåglar och små djur även fjärilar, malar och sländor av olika slag. I rapporten finns inte dessa med. Det senaste året har äntligen fågellivet kommit tillbaka till området.

För oss har denna dunge av träd stor betydelse. Det är en grönyta som skapar lugn och gör området mer attraktivt. Att ta bort träd och växtlighet skulle påverka markvattnet negativt. Jorden här består bland annat av lera och silt i olika lager. Dessa jordarter har olika egenskaper för vatten. En vattenmättad silt börjar flyta och sättningar kan uppstå.

En ökad vattenmängd i marken kan göra att föroreningar som finns på platsen kan börja röra på sig och spridas. Vissa delar av dessa tomter som ingår i den nya detaljplanen för området, bland annat den som Aspelund har sin verksamhet på och som tidi-

gare tillhörde Edgars. På denna fastighet har man bedrivit verksamhet som kan ha orsakat negativ miljöpåverkan i marken. Även fastigheten längst öster ut har tidigare bebotts av en person som ofta hade skrot av olika slag på tomten samt har eldat upp mycket skräp utomhus, även detta kan orsaka negativ miljöpåverkan på marken. Har den översiktliga miljötekniska markundersökningen fångat upp detta?

För oss som bor här skulle det vara en stor förlust om detta grönområde försvinner, det är en del av helheten som ger området dess karaktär, att bo i stan men ändå känsla av natur runt om. En förtätning av området skulle ta bort känslan och det finns en stor vinning i att människan har natur omkring sig, även i stan, för sitt välbefinnande och hälsa.

Komplettering till vårt tidigare inskickade synpunkter.

Att ta bort träden och växtligheten skulle ändra mikroklimatet i området. När vi nu går mot ett ändrat klimat där vi får längre torrperioder är det viktigt att bevara grönområdena i städerna för att få en möjlighet att sänka temperaturen i området.

Detta är ännu anledning till att inte låta Asplunds få tillstånd att bygga 60 stycken radhus samt LSS-boende.

Bemötande och kommentarer:

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och Sektor samhällsbyggnad förstår att de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökning av trafik både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. De framtida trafikmängderna som föreslagna exploatering beräknas alstra bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem i området.

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sektor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas.

Artskyddsutredningen redovisar villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen bedömer påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande. Resultaten visar att

det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och att omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växlings möjlighet att fortleva inom närområdet.

För att klargöra planens genomförandes påverkan av ekosystemtjänster har en kartering av ekosystemtjänster gjorts inom naturvärdesinventeringen. Planområdet angränsar till ett grön- och rekreationsområdet i väster. Detaljplanen reglerar vissa områden som natur för att bevara de ekosystemtjänster som är av stor betydelse. Resterande ytor som planläggs för bostadsändamål bedöms vara av påtaglig eller viss betydelse. De träd som tas ned bör ersättas med nya träd. Det kommer att fortsätta finnas gräsytor inom planområdet men det blir mer hårdgjorda ytor när planområdet exploateras. I planen säkerställs att diket längs Insatsvägen ska vara öppet för att främja ekosystemtjänster samt att trädrad ska planteras.

För att inte påverka övriga naturvärden och ekosystemtjänsten pollinering ska området planteras med träd där sälj kan återplanteras i tallområdet samt området vid dagvattendammen. Förstärkningsåtgärder regleras i markanvisningsavtalet som tecknas med byggherren innan antagandet av detaljplanen. Läs mer inom artskyddsutredningen (bilaga I) för mer detaljerad beskrivning av förstärkningsåtgärderna.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att naturvärden i området är tillräckligt utredda och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Vad beträffar markvattnets påverkan av planförslaget, visar dagvattenutredningen på vilka vattenmängder som förväntas uppstå vid ett genomförande av planförslaget samt vilken dagvattenhantering som är lämplig.

Den marktekniska miljöundersökningen gjordes utifrån hela planområdet och den information som fanns om fastigheternas tidigare verksamheter togs med i utredningen. Likt länsstyrelsens gransk-

ningsyttrande bedömer sektor samhällsbyggnad att genomförande av detaljplanen kommer inte påverka Ösans kemiska status eller möjlighet att följa miljö kvalitetsnormerna. Föroreningarna inom planområdet bedöms vara grovt avgränsade och möjliga att sanera. Till granskningen reglerades plankartan även med planbestämmelse om att anläggning av dagvattenanordning med tät botten ska ske säkerställer att föroreningar vid hög grundvattennivå inte sprids via dagvatten till vattenförekomsten Ösan.

Vad gäller mikroklimatet finns det inget som talar för att problem med höga temperaturer, vindar och så vidare som kommer att uppstå efter planens genomförande. Inom planområdet sparas till viss del befintliga trädbevuxna grönytor samt en dagvattendamm. Inom planområdet kommer även nyplantering av träd att ske, dagvattnet kommer att hanteras med öppna lösningar och området kommer inte att domineras av hårdgjorda ytor.

Fastighet Skövde 5:200

Synpunkter på förslag till Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum), Skövde stad, Skövde kommun. Granskningsskedet

1. Vi tycker att planprocessen behöver ta ett steg tillbaka då vi inte ser att planprogrammet i granskningsskedet tagit särskild stor hänsyn till de boende i området, Samrådshandlingarna visar bland annat genom 120 namnunderskrifter att markägare och boende i området byggt upp sina hus och liv här baserat på översiktsplan 2025 och detaljplaner som sagt att med etapp 3 är Hasslumsprojektet klart. Rätt märkligt att en villatomt råkar läggas ut till salu, 5:198, och i och med det så ska det som en blixtn från klar himmel byggas 70 radhusboenden på platsen. Vi som bor här ska sedan låta oss förstå att det är helt i linje med översiktsplan 2025 från 2012, som i sin tur på sid 68 hänvisar till planprogram för Hasslum 2006. Vi anser att denna planprocess på ytterligare exploatering av området är alldeles för tidigt in på nu gällande översikts- och detaljplaner.

2. Vi upplever inte att man i beskrivningarna tryggat upp oss vad exploateringen gör mot det insekts-, fågel och djurliv som råder på området. Det finns ju andra dungar som djur kan vara i slår planbeskrivningarna fast, men flera av synpunkterna från boende i området vittnar om hur det på denna lilla

yta, totalt 3,3 ha, är ett rikt djurliv med många arter, så platsen är idag naturligt rik på goda livsvillkor för insekter, fåglar och andra djur. Livsvillkoren för dessa djur behöver inte äventyras för att konstgjort återskapas. Bevara mer av den gröna ytan istället för att experimentera med livsvillkoren. Vi som bor här upplever ett relativt rikt fågelliv där trettioåttio arter noterats från vår tomt. Flera av dessa är skyddsklassade, fridlysta arter. Det har minskat från tidigare men låt det inte minska ytterligare.

Vad kraftigt ökad trafik och dubblering av antalet hushåll i området kan påverka växt och djurliv är inte tydliggjort. Det hänvisas till dungar och trädallèer utanför planområdet men utan natur i planområdet kommer ju dessa områden att slitras på också. Planen ger ju nära nog en fördubbling av antalet människor och bilar i området. Och vad finns för garantier att dessa områden ska finnas kvar? Svaren som ges när det gäller frågor kring områden utanför planen är ju att dessa ligger utanför planen och inte ingår i denna planprocess.

En utredning kring hur naturen både i planförslaget och kringliggande natur berörs av exploateringen med 70 ytterligare hushåll behöver göras grundligare och utanför områden som hänvisas till bör i så fall ritas till i nuvarande plan markerat som natur.

”Grönytor är viktiga för rekreation, klimatanpassning och ekosystemtjänster. De grönytor som finns utsätts för högre slitage när antalet besökare ökar.”

ur Boverkets råd ”Det ska finnas plats för livet i en tät stad”

3. Planen anger att det kan ske förstärkningsåtgärder men formuleringen lämnar ju inte oss med trygghet. Förstärkningsåtgärder ”kan vara” och ”kan vara”. Inga direkt styrande formuleringar.

”Ytterligare förstärkningsåtgärd kan vara att plantera buskage med olika blomningstider, exempelvis olvon, hagtorn och nypon inom samma område. För att inte påverka ekosystemtjänsten pollinering inom området kan sandblottor skapas för att gynna marklevande pollinerande insekter som solitära bin.”

Om det nu måste ske någon form av byggnation på platsen som äventyrar livsvillkoren eller ekotjänster så bör det skrivas fram att förstärkningsåtgärder ”ska göras” och i vilken utsträckning.

4. Vi är också oroliga för dikesskapande i anslutning till ytan för natur i mitten av planen. Flera

av de i naturvärdesinventeringens omskrivna och fotograferade skyddsvärda träd ligger på eller nära den utritade ytan för diket. Finns det inte risk att de försvinner eller skadas vid anläggningsarbetet?

5. Vi upplever att beskrivningarna försöker skönmåla exploateringen mer än att ge oss som medborgare en riktig bild av hur området kan komma att se ut. Gestaltningarna där folk promenerar eller barn cyklar sparkcykel har vi svårt att koppla samman med den illustrationsbild där alla rad- och parhus är inritade. Sådana avstånd och sådan luftighet som tecknats fram i en skönmålade idyll harmonierar inte vare sig med verklighetens avstånd, eller brist på avstånd, och den illustrationplan på möjlig bebyggelse som återfinns i planbeskrivningen.

6. Planbeskrivningen ger sken utav att det är viktigt för kommunen att bebyggelsen ska smälta in och harmoniera med befintlig bebyggelse och områdets karaktär ska bevaras. Vi är inte överens med planens arkitekter om vad områdets karaktär är.

”Hasslums bostadsområde är etablerat under flera olika tidsepoker och det enhetliga intrycket finns främst i den låga höjden på bebyggelsen”.

Vi som bor här är inte eniga med den analysen. Höjden på byggnader är en sak men vi tycker att det tydligaste enhetliga intrycket främst ligger i att det är naturnära villaområde där vild natur i form av flera större och mindre dungar har en stor plats. Några få radhus har på senare tid tillkommit men det är nog ingen som skulle kalla Hasslum för ett radhusområde idag. Om det är viktigt att bevara ett enhetligt intryck och karaktär så kan ju inte 70 stycken rad- och parhus-hushåll som tar upp mer än 60% av den sammanfattade arealen för planprogrammet vara rätt väg att gå.

Törnstorpsvägen = 10 villabostäder, 1 kontorsbyggnad

Hasslum 1 = 2,7 ha = 14 villabostäder

Hasslum 2 = 5 ha = 18 villabostäder

Hasslum 3 = 4,8 ha = (Planillustration) 22 villabostäder och 19 radhusbostäder

Släckbilen -förändring av Hasslum 3 = Ersätter 4 villor med 15 radhusbostäder

Och så kommer vi till det nya planförslaget:

Hasslum 4 = 3,3 ha = ca 70 radhushushåll, 1 villa och 1 LSS-boende

Vi tycker inte att de siffrorna harmonierar särskilt väl med varandra och vi kan inte se att områdets karaktär bevaras i nuvarande planförslag.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planområdet är lämpligt med föreslagen markanvändning med bostäder och natur. Detaljplanen är förenlig med ÖP 2025 samt det boendestrategiska programmet utifrån att Hasslum är utpekad för att utvecklas som bostadsområde. Planprogram är ett strategiskt verktyg som kommunen kan använda för att tidigt utreda ett områdes inriktning. Planprogram är inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid. När planprogrammet godkändes var det inte aktuellt att detaljplanelägga nuvarande planområde, men ihop med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har en utredning fått påvisa vilka delar av planområdet som är lämpliga för bostadsförtätning.

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sektor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas.

Artskyddsutredningen redovisar villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen bedömer påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande. Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och att omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

För att klargöra detaljplanens genomförandes påverkan av ekosystemtjänster har en kartering av ekosystemtjänster gjorts inom naturvärdesinventeringen. Planområdet angränsar till ett grön- och rekreationsområdet i väster. Detaljplanen reglerar vissa områden som natur för att bevara de ekosys-

temtjänster som är av stor betydelse. Resterande ytor som planläggs för bostadsändamål bedöms vara av påtaglig eller viss betydelse. Det kommer att fortsätta finnas gräsytor inom planområdet men det blir mer hårdgjorda ytor när planområdet exploateras. I plankartan säkerställs att trädrad ska planteras samt att diket längs Insatsvägen ska vara öppet för att främja ekosystemtjänster.

De ytor inom planområdet som blir allmän plats NATUR blir kommunal mark som ska användas som grönområden. NATUR används ofta för att säkerställa att ett område bevaras som grönområde. Mindre grönområden eller skogsdungar mellan bostadsområden planläggs vanligen som NATUR. För att vidare inte påverka naturvärdena och ekosystemtjänsten pollinering ska området planteras med träd där sälj kan återplanteras i tallområdet samt området vid dagvattendammen. Förstärkningsåtgärder regleras i markanvisningsavtalet som tecknas med byggherren innan antagandet av detaljplanen. Läs mer inom artskyddsutredningen (bilaga I) för mer detaljerad beskrivning av förstärkningsåtgärder.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att naturvärden i området är tillräckligt utredda och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Angående diskesskapande i anslutning till ytan för natur i mitten av detaljplanen är det kommunen som råder över den ytan. Dikets utformning inom natuerytan ska i första hand ta hänsyn till de bevarandevärda träden.

Illustrationerna i planbeskrivningen visar en möjlig utformning bland flera och används för att schematiskt beskriva vad befintlig byggherre planerar för planområdet. Det visar en överskådlig bild om vad som är möjligt att genomföra med befintlig detaljplan. Mer detaljerade illustrationer används inte då det kan vara missvisande och leda läsaren att tro att illustrationen visar det som kommer genomföras trots att flera andra sätt att utforma miljön är möjliga. Området är inte utrett i detalj från byggherrens håll än då detaljplanen är ett tidigt skede av byggprocessen och kan komma att förändras.

Illustrationsplanen visar på en maximerad exploatering utifrån fotavtryck. Utformning av volym, avstånd och placering kan justeras senare när fler detaljerade frågor utreds och prövas i bygglovsskedet.

Genom att möjliggöra för bostadsbebyggelse som inte bara är småbostadshus blir markanvändningen mer effektiv och fler bostäder är möjliga på mindre yta. Det är även förenligt med kommunens mål med en variation.

En bebyggelseförtätning inom kommunens centrala delar skapar förutsättningar för större andel boende, vilket följer kommunens mål i både ÖP2025 samt det boendestrategiska programmet. Bebyggelsevariation i ett bostadsområde innebär delvis en mångfald gällande typ av boende. Utöver detta innebär variation andra delar som utformning, placering, höjd, byggnaders användning, med mer.

Vid utformningen av detaljplanen har kommunen avsiktligt möjliggjort en variation med bestämmelser som innebär att det går att bygga villor, radhus, parhus och kedjehus inom området. Bebyggelsen kan uppföras i som mest två våningar, vilket innebär att även enplansbyggnader kan uppföras.

Detaljplaneskedet ska utreda lämpligheten för markanvändningen. Senare kommer fler detaljerade frågor som yttrandet hänvisar till utredas och prövas i bygglovsskedet.

Fastighet Skövde 5:201

Enligt granskningsbeslut, detaljplan, är det fortsättningsvis aktuellt med byggnation där Aspelund har ansökt om att få bygga.

Enligt det nya förslaget, argumenten och påvisade undersökningar så känns det inte övertygande, förslaget har tyvärr inte blivit mycket bättre. Vi motsätter oss fortfarande kraftigt denna förtätning och våra argument och synpunkter är:

- Att välja att flytta in i ett redan förtätat område är en sak. Men att förtäta i ett redan befintligt område, där har vi som boende inget val!*

- Vi har satsat mycket ekonomiskt och känslomässigt på vårt boende, vi som har bott här länge och de som har byggt nytt.*

• Trafiken har redan ökat på Horsåsvägen och Hasslumvägen, de är tungt belastade. Det har blivit en genomfart med personbilar och tung trafik.

Detta kommer också innebära:

• Fler människor med ännu mer biltrafik i ett barn-tätt område.

• Alla som bor i Hasslum blir drabbade av en trafik-situation med mer kraftigt trafikflöde, buller och avgaser.

• En förtätning där också vår gröna miljö, träd och buskar i princip försvinner. grönska som behövs för framtiden, skugga och svalka, minska luftföroreningar, dämpa ljudnivån, minska översvämningsrisken ..... Men där också artrikedomen av djur, insekter och fauna försvinner. Alltså en negativ påverkan av vår livsmiljö där vi alla som bor i Hasslum blir drabbade.

Vi säger nej till denna nybyggnation och förtätning i Hasslum!

Insamlat 120 namnunderskrifter 1 juli till 7 september 2022.

Vi har varit positiva hela tiden när etapp 1, 2 och 3 byggdes, har således inte arbetat emot den, har samarbetat under hela den processen för att utvecklingen av Skövde växer.

Naturtomten 5: 178 lovades att få finnas kvar som en barriär mot det nya och gamla området. Detta skulle innebära att vi skulle få behålla vårt rika djurliv, fågelliv och växter av olika slag, skugga som träden ger. Livsvillkoren för oss alla inser vi vara viktiga eftersom vi har valt och satsat på vårt boende med de förutsättningar vi har.

Med det nya beskedet blir det tyvärr inte bättre, fortfarande mycket radhus/kedjehus som innebär väldigt lite natur, växtlighet, djurliv, mycket människor och framförallt mycket biltrafik, buller, avgaser, mycket ljud. Vi kommer att störas under lång tid när byggnation pågår.

Vi känner oss frustrerade av att vi inte blir lyssnade på! Livskvaliteten är viktig för oss! Invånarna i Skövde kommun kan öka till antal, men inte till vilket pris som helst! Man måste också ta hänsyn till de som redan bor och har sitt liv i Skövde. Det handlar inte bara om att växa, man måste också ta hänsyn till

alla parametrar för att få ett fungerande och ett välmående samhälle.

Skövde kommun förklarar i Vision Skövde 2040: Där säger man "Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss alla och varandra" Är det bara tomma vackra ord som egentligen inte har så stor betydelse? Löften som kommer från Skövde kommun har vi fått erfara att det inte är att lita på. Tyvärr!

Byggnation på tomt 5:198 och 5:203 motsätter vi oss inte emot. Dessa privata tomter har redan varit bebyggda, det blir dock mer trafik i området men avsevärt mindre än i ert förslag och vi får behålla naturtomten.

Låt inte detta bli en prestigefråga, tänk efter och bry er. Lev nu upp till er vision!! Gör om, gör rätt!

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planförslaget är förenligt med ÖP 2025 samt det boendestrategiska programmet som båda pekar ut Hasslum att utvecklas som bostadsområde. För att uppnå målsättningar som kommunen har för bostadsbebyggelse behövs flera områden möjliggöras för bostadsanvändning inom Skövde kommun. Därför görs prövningen för bostadsanvändning inom planområdet och inte för andra markområden.

Planprogram är ett strategiskt verktyg som kommunen kan använda för att tidigt utreda ett områdes inriktning. Planprogram är inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid. När planprogrammet godkändes var det inte aktuellt att detaljpanelägga nuvarande planområde, men ihop med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har detaljplanen fått påvisa vilka delar av planområdet som är lämpliga för bostadsförtätning.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och Sektor samhällsbyggnad förstår att de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökning av trafik både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. De framtida trafikmängderna som föreslagen exploatering beräknas alstra bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem i området.

I övrigt vill Sektor samhällsbyggnad understryka att det finns ett pågående projekt inom kommunen att se över Hasslumsvägens dragning. Projektet bedöms ligga utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Djurliv & Natur

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sektor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas. Naturvärdena är inventerade för att kunna göra avvägning vilka delar som är lämpligt för bostadsanvändningen, vilka delar som ska bevaras samt vilka som ska förstärkas.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att naturvärden i området är tillräckligt utredda och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Vad beträffar störningar under byggperioden, är det byggherrens ansvar att se till att ljudnivåerna ligger under riktvärdena för buller från byggplatser.

Fastighet Skövde 5:204

Jag motsätter mig förslaget till detaljplan för Skövde 5:198 mfl.

Vid samrådet för Hasslum etapp 3 lovade kommunen att etapp 3 var sista etappen och att skogen skulle bevaras, det löftet bör upprätthållas.

Utöver Skövde 5:198 motsätter jag mig all form av cykel och eller gångväg mellan 5:204 och 5:205, det skulle innebära ett intrång på mitt privatliv med total insyn, ökat buller samt att jag inte skulle kunna nå min enda parkeringsplats och garage.

Bemötande och kommentarer:

När planprogrammet godkändes var det inte aktuellt att detaljpanelägga nuvarande planområde, men ihop med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har en utredning fått påvisa vilka delar av planområdet som är lämpliga för

bostadsförtätning. Planprogram är inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid.

För att koppla samman kommunens infrastruktur krävs det att nya kopplingar tillskapas. Den nya gång- och cykelvägen är till för att koppla samman området med det gång- och cykelstråk som finns norr om Hasslum. Det finns även ett behov att tillgängliggöra området vid dagvattendammen för närboende. Kommunen äger mark mellan gång- och cykelstråket och Törnetorpsvägen som möjliggör aktuell koppling i nord-sydlig riktning.

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

Fastighet Skövde 5:205

Bakgrund och motivering:

Vid samråd för Hasslum etapp 3 lovade kommunen att etapp3 var sista etappen och att skogen skulle bevaras. I detaljplan etapp 3, under rubriken planens syfte samt huvuddrag beskrivs det att etappen är den sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumområdet. Detta är kärnan i hela saken, detta var en förutsättning för att etapp 3 accepterades av de då redan boenden och en mycket viktig punkt i varför andra senare valde att bosätta sig här. Vi uppmanar kommunen att tillmötesgå drabbade innevånare och infria tidigare utfästa löften.

Det faktum att naturen finns nära på tre sidor om vårt hus var avgörande när vi valde att köpa ett hus här. Planerna att bygga i skogen och ta ner träden

vid dammen bryter löften och omkullkastar våra motiv att bo i Skövde.

Vi motsätter oss helt promenadstig, avverkning eller annan exploatering runt dagvattendammen. Detta gränsar direkt till våran tomt och skulle göra kraftig förändring av våran direkta närmiljö och försämra vårat välmående.

Vi accepterar inte någon cykel/gångvägen mellan 5:205 och 5:204, det skulle innebära ett intrång på vårat privatliv med total insyn, otrygghet och risker för våra barn, ökat buller, ökad risk för intrång och brott. Vidare skulle det omöjliggöra biltrafik fram till parkering och garage vid minst ett av hushållen samt starkt begränsa och försvåra framkost till bilparkering, mc-garage och båtparkering vid andra fastigheten.

Brister i detaljplanen:

De illustrationer kommunen publicerar i detaljplanen är hypotetiska och ger en grovt förskönad bild av hur tätbebyggt området planeras bli, enligt bygglagen skall en detaljplan innehålla illustrationer som alla kan förstå.

Då "alla" innefattar samtliga innevånare oavsett förmågor, utbildning eller erfarenheter så följer denna detaljplan inte bygglagen och bör således rivas upp och göras om korrekt.

Den trafikutredning som gjorts brister i flera punkter, främst är det säkerhetsaspekten som är haltar.

Det är en lång sifferexercis och man konstaterar att: "Rent trafiksäkerhetsmässigt så är finns det inte så många åtgärder som skulle kunna förbättra trafiksäkerheten i området." samt att: "Passagen över Insatsvägen bedöms som väl trafiksäker i förhållande till den mängdtrafik som färdas på Insatsvägen".

Man har antingen missat eller negligerat det faktum att både trafiken på insatsvägen och mängden barn som kommer röra sig i området skulle öka kraftigt.

Kombinationen av detta är ju det intressanta mätetalet, inte dagens siffror, dessutom kommer samtliga barn som flyttar hit vid en ev byggnation behöva korsa insatsvägen för att nå busshållplatsen, var ska det ske? hur farligt blir det ihop med en mycket större mängd bilar? Vidare är det inte korrekt att bussen endast gör kortare stopp, de står ofta längre

stunder för både rök och toalettpauser, det finns ju t o m. en toalett till chaufförerna där.

Sikten vid korsningen Insatsvägen – Hasslumsvägen är alltså starkt begränsad under långa stunder. I slutsatsen nämns endast bilar och trafikkapacitet, barn bortser man från helt vilket är anmärkningsvärt. Trafikutredningen är således bristfällig och bör göras om.

Naturvärdesinventering.

I tabell 4 och 5 saknas fladdermus vilket är vanligt förekommande i området, men vi boende kan inte avgöra vilka arter det rör sig om. Med anledning av att samtliga fladdermusarter är strikt skyddade i Sverige (upptagna i art- och habitatdirektivets bilaga 4, tillika artskyddsförordningen 4a§) så bör det utredas vilka arter som förekommer i området och hur dessa riskerar påverkas av detaljplanens genomförande.

I övrigt håller vi fast vid samtliga punkter tidigare inlämnat i ärendet.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planförslaget är förenligt med ÖP 2025 samt det boendestrategiska programmet som båda pekar ut Hasslum att utvecklas som bostadsområde. För att uppnå målsättningar som kommunen har för bostadsbebyggelse behövs flera områden möjliggöras för bostadsanvändning inom Skövde kommun. Därför görs prövningen för bostadsanvändning inom planområdet och inte för andra markområden.

Planprogram är ett strategiskt verktyg som kommunen kan använda för att tidigt utreda ett områdes inriktning. Planprogram är inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid. När planprogrammet godkändes var det inte aktuellt att detaljplanlägga nuvarande planområde, men ihop med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har detaljplanen fått påvisa vilka delar av planområdet som är lämpliga för bostadsförtätning.

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sek-

tor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas. Naturvärdena är inventerade för att kunna göra avvägning vilka delar som är lämpligt för bostadsanvändningen, vilka delar som ska bevaras samt vilka som ska förstärkas.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att naturvärden i området är tillräckligt utredda och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

För att koppla samman kommunens infrastruktur krävs det att nya kopplingar tillskapas. Den nya gång- och cykelvägen är till för att koppla samman området med det gång- och cykelstråk som finns norr om Hasslum. Det finns även ett behov att tillgängliggöra området vid dagvattendammen för närboende. Kommunen äger mark mellan gång- och cykelstråket och Törnetorpsvägen som möjliggör aktuell koppling i nord-sydlig riktning.

Den fortsatta dragningen av gång- och cykelstråkets koppling till Törnetorpsvägen är inte utformad i detalj och kommer vara ett fortsatt arbete som ligger utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Illustrationerna i planbeskrivningen visar en möjlig utformning bland flera och används för att schematiskt beskriva vad befintlig byggherre planerar för planområdet. Det visar en överskådlig bild om vad som är möjligt att genomföra med befintlig detaljplan. Mer detaljerade illustrationer används inte då det kan vara missvisande och leda läsaren att tro att illustrationen visar det som kommer genomföras trots att flera andra sätt att utforma miljön är möjliga. Området är inte utrett i detalj från byggherrens håll än då detaljplanen är ett tidigt skede av byggprocessen och kan komma att förändras.

Illustrationsplanen visar på en maximerad exploatering utifrån fotavtryck. Utformning av volym, avstånd och placering kan justeras senare när fler detaljerade frågor utreds och prövas i bygglovs-skedet.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och Sektor samhällsbyggnad förstår att de befintliga boende i området kan komma att uppleva en

ökning av trafik både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. De framtida trafikmängderna som föreslagen exploatering beräknas alstra bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem i området.

Gällande delen om trafiksäkerhet av yttrandet finns det alltid en risk att någon skadas eller omkommer i trafiken vid oaktsamhet, men med gällande hastigheter och siktförhållanden gör Sektor samhällsbyggnad tillsammans med stöd av trafikutredningen bedömningen att risken för allvarligare olyckor ska vara minimal.

Trafikmängderna i trafikutredningen på Hasslumvägen är från år 2022 och från 2019 på Insatsvägen. Dessa trafikflöden bedöms vara tillförlitliga, det nämns även att trafikflödet på Insatsvägen kan vara något högre då området är under uppbyggnad.

Under vardagar i rusningstrafik kommer bussen att angöra hållplatsen och avgå från hållplatsen under samma minut eller minuten efter. Under helger är tiden som bussen står stilla vid hållplatsen något längre, då är trafiken på Hasslumvägen även lägre. Vid dessa tillfällen gäller de grundläggande varsamhetsreglerna i trafikförordningen. Dessa regler innebär att en trafikant ska iaktta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna på platsen.

Sektor samhällsbyggnad bedömer åtgärden om att flytta hållplatsen som drastiskt i förhållande till nytta och kostanden utifrån ovan beskrivna omständigheter.

I övrigt vill Sektor samhällsbyggnad understryka att det finns ett pågående projekt inom kommunen att se över Hasslumsvägens dragning. Projektet bedöms ligga utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Inom naturvärdesinventeringen gjordes eftersök av tidigare dokumenterade naturvärden i artportalen för perioden 2000-2022, Jordbruksverkets TUVAs-databas, Skogsstyrelsens verktyg Skogens pärlor, Naturvårdsverkets verktyg Skyddad natur. Inom området för detaljplan finns inga naturvårdsarter inrapporterade under de senaste 22 åren. Strax utanför inventeringsområdet finns rapporter om fåglar och även groddjur återfanns på

platsen. Därför genomfördes en kompletterande artskyddsutredning som är bilaga till planhandlingarna. Inga övriga kända naturvärden finns registrerade inom området.

Kommunen, Länsstyrelsen och relevanta remissinstanser bedömer att de aspekter som yttrandena nämner är utredda i tillräcklig grad och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Vad beträffar störningar under byggperioden, är det byggherrens ansvar att se till att ljudnivåerna ligger under riktvärdena för buller från byggplatser.

Fastighet Skövde 5:209

I sitt bemötande och kommentar svarar Skövde kommun mig ang mina inlämnade synpunkter: "Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen". I detta fall har Sektorn endast vägt in en enskilda intresse dvs Asp-lunds byggs intresse och inte vägt in alls, på någon punkt de "allmännas" intresse dvs de sedan länge boende i hela Hasslumsområdet. Trots protester, överklagningar, namninsamlingar och önskningar från sakägare att bli få till ett möte med ansvariga tjänstemän där sakägare kan få svar på frågor denna ofullständiga och dåligt planerade detaljplan genererat. Sektor samhällsbyggnad visas ingen som helst förståelse eller respekt för de befintliga boendes önskningar alls. Något intresse har Sektor samhällsbyggnad ej heller visat för att ha en transparent eller välvillig dialog med oss boende utan snarare tvärt om, varit undvikande och förhalande. Staden kan växa men det är inte okej på redan befintliga boendes bekostnad, välmående och hälsa. Människor ska inte bara bo och ha tak över huvudet, människor ska även ha en bra och trivsamt boendemiljö.

Sektor samhällsbyggnad svarar också "att de har som mål att planera och tillskapa en god variation av boendeformer och ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse". Hur blir ytterligare 60 radhus/parhus/kedjehus i området en "variation", det berättas inte? Det finns redan en stor mängd radhus i området och med ytterligare ett 60-tal radhus blir området fördel radhus ej villabebyggelse. Och på vilket sätt ett 60-tal radhus på en minimal pytteliten yta är en "komplettering" till

områdets äldre villabebyggelse framgår inte heller i något svar från kommunen. Hur menar kommunen? Ej heller svarar kommunen i sitt bemötande och kommentar mig ang mina synpunkter om kommunens egna ord ang "naturnära boende", "värna om god livskvalitet", "attraktiva boenden", "tillgång till naturnära boenden", "vi ska värna den vackra naturen i hela Skövde" mm mm som kommunen skriver och skryter så fint om på mängder av ställen i kommunens egna handlingar så som i tex. "Boendestrategiska program", "Strategisk plan", "Vision 2025" mm mm men nu helt plötsligt skall inte detta gälla i Hasslum? Här ska varje träd skövlas och det skall göras en betong och asfaltdjungel. Hur kommer det sig undrar man då? Och vad är vitsen med att sakägare skall skicka in synpunkter om dessa synpunkter bara ignoreras och inte svaras på från kommunens sida?

Jag anser fortfarande att Detaljplanen tagits fram på felaktiga grunder, är undermåligt gjord, ofullständig då det saknas uppgifter om tex antal hus, placering, storlek, utformning, mm. Detaljplanen är ogenomtänkt och framhastad och absolut inte förankrad i politiken.

Kommer fortsätta överklaga.

Fastighet Skövde 5:209 - komplettering

Synpunkter gällandes Skövde kommun, Sektor samhällsbyggnads svar, kommentar och bemötande till MÖS (miljösamverkan Östra Skaraborg).

Sidan 10/48 under punkt 2 skriver MÖS en synpunkt som vi sakägare anser kommunen svarat felaktigt på.

"2: Planhandlingarna behöver kompletteras med eventuella störningar från den pågående formsandsdeponin på Motorblocket 1, samt eventuella skyddsåtgärder. Störningar från deponin kan bland annat bestå av buller och damning. Miljönämnden har tidigare fått synpunkter på verksamheten från närboende angående detta".

Sektor samhällsbyggnad svarar "Planbeskrivningen har även kompletterats med en bedömning av riskerna samt en rimlighetsbedömning av påverkan från formsandsdeponin på fastigheten Motorblocket 1". Var finns denna "kompletterande Bedömning" och "rimlighetsbedömning" någonsans? Dessa uppgifter vill jag ha del av.

Vidare skrivs det i svaret till MÖS att "endast en liten del av ytan på Motorblocket 1 har utnyttjats till formsandsupplag". Det finns ingen sanning i kommunens uttalande, det är gjutsand över en enorm yta. Gjutsand tippas på Motorblocket dygnet runt, dag som natt, året om, i ur och skur, år ut och år in, bortåt i 10 års tid. Kommunen svarar också "Deponin bedöms inte innebära någon hälso- eller miljörisk i det planerade bostadsområdet". Jag frågade [REDACTED] vart dessa icke riktiga uppgifter kom från då Motorblocket 1 har varit kraftigt störande för oss boende från dag ETT med buller, damning, bankningar, släggslag mot stål mitt i nätterna, enorma sandstormar, lastbilar som kör så det ryker på tvättbrädevägar så flaket bankar över hela bygden, kraftiga vibrationer i marken efter vältrar mm mm. Detta har påpekats massor av gånger under årens lopp till SKANSKA, till VOLVO och till kommunen och MÖS. All denna störning kommer även finnas i det nya planerade området, Hasslum 4, dessa bostäder kommer inte vara ett undantag för buller, störningar och sand/damning. [REDACTED] hänvisar då till Plankonsult [REDACTED] som säger i telefon att "man har utgått från uppgifter från Länsstyrelsen och uppgifter från Länsstyrelsens EBH-stöd. Och EBH-stödet säger enl [REDACTED] att Deponin inte innebär någon hälso- eller miljörisk då Länsstyrelsen klassat formsandsdeponin som en RISKKLASS 4 vilket innebär ingen risk för hälsa och miljö".

Länsstyrelsens [REDACTED] förklarar då för mig att "i Länsstyrelsens RISKKLASS 4 ingår INGEN FORM av BEDÖMNING ang just BULLER och DAMNING", just detta som MÖS påtalat för Sektor samhällsbyggnad. I denna RISKKLASS 4 ingår helt andra saker än just buller och damning. Men som nu Sektorn helt avvisat som risk på orätta och inte tillräckligt undersökta grunder.

Vidare kan man läsa i en rapport baserad på undersökningar gjorda på flertalet gjutsandsdeponier i Skövde, "Formsand som utfyllnadsmaterial" av Hifab AB på uppdrag av Swearea SWECAST 2012 att:

"7.3 Bedömning av hälsorisker.

Exponeringsvägar vid utfyllnadsområden som kan ge upphov till hälsorisker för människan är:

- inhalering via damning."

Vi boende utsätts året om av damning från Motorblocket 1.

Vill ha återkoppling ang allt detta från kommunen.

Bemötande och kommentarer:

Det som enligt plan- och bygglagen räknas som allmänna intressen beskrivs i lagens andra kapitel. Allmänna intressen är bland annat natur- och kulturaspekter, utformningen av bebyggelse samt vissa bestämmelser i miljöbalken.

Allmänna intressen är samhällets gemensamma intressen som ska beaktas och tillgodoses i all planläggning. Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en långsiktigt god hushållning. Enskilda intressen bör inte få hindra en utveckling som bedöms vara betydelsefull.

Bostadsbyggandet fördes in som allmänt intresse i PBL för att tydliggöra kopplingen mellan planläggning i PBL och möjligheterna att tillgodose det kommunala bostadsförsörjningsbehovet. Bra bostäder och goda boendemiljöer är grundläggande faktorer som har betydelse för såväl tillväxten som välfärden i både kommuner och regioner.

Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) anger att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av PBL 2 kap. 3 § p 5. Lagen tydliggör att det är kommunernas ansvar att planera för att ge förutsättningar för alla i kommunen att bo i goda bostäder. Det kan i den översiktliga planeringen dels handla om att använda och utveckla det befintliga beståndet av bostäder på ett resurseffektivt sätt och dels om att bygga nytt genom att förtäta befintlig bebyggelse med nya bostäder eller lokalisera nya områden. Detta innebär att kommunerna bör ha en långsiktig planberedskap.

En bebyggelseförtätning inom kommunens centrala delar skapar förutsättningar för större andel boende, vilket följer kommunens mål i både ÖP2025 samt det boendestrategiska programmet. Bebyggelsevariation i ett bostadsområde innebär delvis en mångfald gällande typ av boende. Utöver detta innebär variation andra delar som utform-

ning, placering, höjd, byggnaders användning, med mer.

Vid utformningen av detaljplanen har kommunen avsiktligt möjliggjort en variation med bestämmelser som innebär att det går att bygga villor, radhus, parhus och kedjehus inom området. Bebyggelsen kan uppföras i som mest två våningar, vilket innebär att även enplansbyggnader kan uppföras.

Detaljplaneskedet ska utreda lämpligheten för markanvändningen. Senare kommer fler detaljerade frågor som yttrandet hänvisar till utredas och prövas i bygglovsskedet.

Detaljplanen har förankrats hos Kommunstyrelsen vid tre skeden av planarbetet. Beslut om fortskridande av detaljplanen togs 2022-05-09, beslut om samråd togs 2022-08-22 och beslut om granskning togs 2023-03-13.

Ett samrådsmöte hölls vid samrådsskedet för att informera berörda om detaljplanen, skapa möjlighet att ställa frågor direkt till berörda hos kommunen samt samla in mer kunskap. Kommunen bedömde att vidare dialog ska ske individuellt med de som inkommer med frågor eller vill diskutera någonting och såg inte behov av ett ytterligare gemensamt möte.

Bemötande och kommentarer för komplettering:

Sektor samhällsbyggnad bedömer att deponin inom fastigheten Motorblocket 1 inte utgör en risk för föreslagen markanvändning. Däremot kan denna typ av verksamhet vara en störning i form av buller och damning som yttrandet nämnder. Vid störning ska verksamhetsutövaren kontaktas i första hand för frågor eller åtgärder och MÖS i andra hand då de är tillsynsmyndighet. Miljötillstånd för verksamheten och dess störning är en fråga som ligger utanför detaljplanarbetets avgränsning.

Fastighet Skövde 5:382

Kommunen skriver i sitt bemötande och kommentar till oss: - ... "utveckla attraktiva boendemiljöer för befintliga och nya invånare i Skövde". Kommunen har inte i sitt bemötande och kommentar upplyst oss befintliga invånare HUR i hela friden detta byggande av 60-talet radhus/

parhus/kedjehus/villa och LSS-boende på bortåt 900 kvm på en minimal markyta på något som helst vis kan bli attraktivt för oss, mig och min familj. Vi som bott här i över 20 år och som haft skogen som granne hela tiden? Därav vårt val av boende. Vårt boende blir ju fullständigt förstört vad gäller privatliv, insyn, ljud, buller, gatljus, chans till lugn och ro och återhämtning. - För att motverka insyn säger kommunen i sitt svar till oss "skall trädplantering ske", "vegetation bevaras samt planteras", "ett avstånd kommer att tillskapas mot befintlig bebyggelse genom reglering i plankartan", "dike med trädrad kommer placeras längs med Insatsvägen samt befintlig bebyggelse mot Törnestickevägen", "samt prickmark med en bredd av 4-5.5 m". Är kommunen och exploatören Asplunds bygg verkligen medveten om hur liten den aktuella markytan är? Det låter inte så i era vidsträckta, vidlyftiga planer ang trädplanteringar. Några enstaka planterade träd här och där och ett dike kommer inte minska insyn till våra vi befintliga boendes tomter. Ej heller minska ljud, buller eller ökat gatljus. Några få planterade träd kommer inte heller återställa vårt behov till lugn och ro och återhämtning. Vidare skriver kommunen i sitt svar till oss om "vikten av god variation av boendeformer", "ny bebyggelse skall komplettera befintlig bebyggelse". Hur anser kommunen att ett 60-tal parhus/radhus/kedjehus stöpta i samma form, på en extremt liten yta är "en god variation"? Kommunen uppger inte heller hur dessa 60-talet hus "kompletterar befintlig bebyggelse" då den befintliga bebyggelsen är äldre hus med uppväxta trädgårdar av familjär karaktär?

Några enstaka små träd, planterade av kommunen och/eller Asplunds bygg eller löften om skapad distans med hjälp av diken kommer inte att rädda vår boendemiljö eller öka vår livskvalitet. Vi önskar kommunen tänker till här och gör om och gör rätt och använder sig av metoder i sitt arbetssätt som innehåller god moral och etikett och inte som fram tills nu använder sig av högst omoraliska och starkt tvivelaktiga arbetsmetoder.

Vi kommer fortsatt överklaga alla Skövde kommuns och Asplunds byggs fortsatta planer.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad instämmer att planförslaget innebär en förändring av den nuvarande boendemiljön och är införstådda i att grönytor som idag är betydelsefulla till viss del försvinner. Sektor samhällsbyggnad ser det dock inte som att de kvaliteter som finns idag utplånas.

Ytan som yttrandet hänvisar till är utredd tillsammans med landskapsarkitekt för att konkretisera vilka åtgärder som är möjliga. Förstärkningsåtgärder är avtalat med byggherren i markanvisningsavtalet och plankartan innehåller planbestämmelser för att reglera plantering av träd.

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram. Begreppet förtätning syftar till nybyggnation inom befintlig bebyggelse. Sektor samhällsbyggnad har som mål att planera bostadsanvändning inom detaljplaner och även tillskapa en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform. Ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur.

En bebyggelseförtätning inom kommunens centrala delar skapar förutsättningar för större andel boende, vilket följer kommunens mål i både ÖP2025 samt det boendestrategiska programmet. Bebyggelsevariation i ett bostadsområde innebär delvis en mångfald gällande typ av boende. Utöver detta innebär variation andra delar som utformning, placering, höjd, byggnaders användning, med mer.

Vid utformningen av detaljplanen har kommunen avsiktligt möjliggjort en variation med bestämmelser som innebär att det går att bygga villor, radhus, parhus och kedjehus inom området. Bebyggelsen kan uppföras i som mest två våningar, vilket innebär att även enplansbyggnader kan uppföras.

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och

anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

ÖVRIGA PRIVATPERSONER*Fastighet Stegbilen 1*

Vi motsätter oss alla former av byggnation och exploatering på tomt Skövde 5:198 samt Skövde 5:178, idag ägd av Skövde kommun.

Vi uppmanar kommunen att bibehålla ägarskapet över befintlig mark och låta den kvarstå enligt planprogram Hasslum med tillhörande detaljplan 1, 2, 3 och 4. Dvs att marken ej exploateras utan bibehålls som idag, orörd.

Kommunen uppmanas istället att erbjuda entreprenören Asplunds bygg, nybyggnadsområde 20 (Norr och Horsåsvägen), enligt ÖP2025.

Bakgrund och motivering:

I samband med att vi förvärvade tomt och genomförde nybyggnation av fastighet inom etapp 3 återfanns planprogram och tillhörande detaljplaner. Med all tydlighet kan utläsas i både planprogram och detaljplaner att våran etapp 3 (med korrigering i etapp 4) var sista utbyggnation i Hasslum. Det är med denna tydliga utgångspunkt som vi bosatte oss i området.

När samråd skedde för Hasslum, etapp 3 beskrev även kommunen att så var fallet.

Befintliga detaljplaner, tillhörande omgivningsmiljö och vetenskapen om en sista utbyggnad med tillhörande krav i tid om färdigställande är och var en viktig del i beslutet att bosätta sig. Vetenskapen om att barnen ej skall behöva växa upp i en byggarbetsplats likväl som vetenskapen om tillhörande miljö är tillgänglig var en stor del i beslutet att bosätta sig.

I tidigare del av processen har vi inlämnat synpunkter vilka i samtliga fall ej har omhändertagits eller inneburit en förändring. Till sak skall tilläggas att föregående handling för yttrande till denna gång snarare har utökats avseende byggnation. Den mark som återfinns kopplad till detaljplan 1 återfinns nu och bebyggs vilket snarare ytterligare utökar exploateringen i området. Detta är ytterst beklagligt då över 100 boende i området idag snarare, unisont och tillsammans önskade en mindre exploatering än förslaget.

Större noterade brister i detaljplan:

De illustrationer som kommuner publicerar i förslag till detaljplan ger en förskönande bild av hur området exploateras. Bilderna ger uttryck för luftiga området och kan orimligt bedömas vara i närheten av korrekta då ytan där tillsammans 64 bostäder skall inrymmas är ytterst liten. Det uppfattas inte korrekta utan snarare hypotetiska.

Som helhet skapar detta en felaktig bild likväl som bygglagen ej efterföljs då illustrationerna skall vara förståeliga för alla. Den förskönade bild sänder ett felaktigt budskap till beslutsfattare likväl de som granskar och inkommer med synpunkter.

Den trafikutredning som genomförts har flertalet brister, främst avseende säkerhet och riskbedömning. Därtill innehåller texten direkta sakfel vilket ytterligare förskönar en bild av verkligheten och missleder beslutsfattare som skall fatta adekvata beslut. Dessa beslut fattas utifrån text som således behöver innehålla riktighet. Ett exempel är exempelvis antalet barn som rör sig i området.

Naturvärdesinventering.

I tabell 4 och 5 saknas fladdermus. Fladdermöss är vanligt förekommande i området. Fladdermöss är därtill strikt skyddade i lag varvid vidare utredning om utbredning och art bör genomföras. Minst bör frågan avseende risk och påverkan utredas med anledning av detaljplanens utformning och plan om genomförande.

Övrigt:

Samtliga tidigare synpunkter är fortsatt relevanta och aktuella.

I samrådet konstateras att kvarstående synpunkter återfinns vilka i huvudsak utgår från sakägare och nyttjanderättsinnehavare. I protokollet kan utläsas

att 121 är emot förslaget, varav 42 är sakägare. Dessa bör behandlas vilket framgår av samrådet att det ej genomförts. Endast 8 instanser har lämnat yttrande utan synpunkt varav 2 återfinns inom egen kommunal organisation. Ett högre antal insatser, 10, har lämnat synpunkter med flertalet inom kommunal organisation. Enkelt kan utläsas att förslaget ej är önskvärt annat än hos sektor samhällsbyggnad och tidigare kommunledning (██████ m.fl).

Det är ytterst beklagligt att ta del av hur boende behandlas och läsa de insändare som återfinns i lokalityheter.

Det är beklagligt att frågan snarare har blivit prestige vilket tydligt återspeglas kring behandlade, bemötande och hantering utav synpunkter.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planförslaget är förenligt med ÖP 2025 samt det boendestrategiska programmet som båda pekar ut Hasslum att utvecklas som bostadsområde. För att uppnå målsättningar som kommunen har för bostadsbebyggelse behövs flera områden möjliggöras för bostadsanvändning inom Skövde kommun. Därför görs prövningen för bostadsanvändning inom planområdet och inte för andra markområden.

Planprogram är ett strategiskt verktyg som kommunen kan använda för att tidigt utreda ett områdes inriktning. Planprogram är inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid. När planprogrammet godkändes var det inte aktuellt att detaljplanelägga nuvarande planområde, men ihop med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har en utredning fått påvisa vilka delar av planområdet som är lämpliga för bostadsförtätning.

Illustrationerna i planbeskrivningen visar en möjlig utformning bland flera och används för att schematiskt beskriva vad befintlig byggherre planerar för planområdet. Det visar en överskådlig bild om vad som är möjligt att genomföra med befintlig detaljplan. Mer detaljerade illustrationer används inte då det kan vara missvisande och leda läsaren att tro att illustrationen visar det som kommer genomföras trots att flera andra sätt att utforma miljön är möjliga. Området är inte utrett

i detalj från byggherrens håll än då detaljplanen är ett tidigt skede av byggprocessen och kan komma att förändras.

Illustrationsplanen visar på en maximerad exploatering utifrån fotavtryck. Utformning av volym, avstånd och placering kan justeras senare när fler detaljerade frågor utreds och prövas i bygglovs-skedet.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och Sektor samhällsbyggnad förstår att de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökning av trafik både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. De framtida trafikmängderna som föreslagen exploatering beräknas alstra bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem i området.

Gällande delen av yttrandet om säkerhet och riskbedömning finns det alltid en risk att någon skadas eller omkommer i trafiken vid oaktsamhet, men med gällande hastigheter och siktförhållanden gör Sektor samhällsbyggnad tillsammans med stöd av trafikutredningen bedömningen att risken för allvarligare olyckor ska vara minimal.

Inom naturvärdesinventeringen gjordes eftersök av tidigare dokumenterade naturvärden i artportalen för perioden 2000-2022, Jordbruksverkets TUVU-databas, Skogsstyrelsens verktyg Skogens pärlor, Naturvårdsverkets verktyg Skyddad natur. Inom området för detaljplan finns inga naturvårdsarter inrapporterade under de senaste 22 åren. Strax utanför inventeringsområdet finns rapporter om fåglar och även groddjur återfanns på platsen. Därför genomfördes en kompletterande artskyddsutredningen som är bilaga till planhandlingarna. Inga övriga kända naturvärden finns registrerade inom området.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att de aspekter som yttrandena nämner gällande naturvärden är utredda i tillräcklig grad och att planbestämmelser säkerställer detta. Inga fler utredningar kommer därmed att göras.

Detaljplanen har förankrats hos Kommunstyrelsen vid tre skeden av planarbetet. Beslut om fortskridande av detaljplanen togs 2022-05-09, beslut om

samråd togs 2022-08-22 och beslut om granskning togs 2023-03-13.

Fastighet Brandbilen 9

Från boende i Hasslum fanns det en stor förhoppning att kommunens tjänstemän och politiker skulle tagit tillfället i akt att justera det första planförslaget utifrån synpunkter som inkom i samband med samrådet under år 2022. Beklagligen har man dock i denna plangranskning kunnat konstatera att det i mycket begränsad omfattning tagits hänsyn till de synpunkter som inkommit. Jag vill i det starkaste uppmuntra till att försöka ändra inriktning för området och närma sig de närboendes påvisanden. Jag vill begära möjlighet till ett nytt samråd eller gemensamt samtal för att kunna skapa något konstruktivt tillsammans. Syftet med samråd och inhämtande av synpunkter borde vara att försöka ta tillvara på möjligheter att skapa något givande för samtliga parter.

Nedan följer de synpunkter som jag fortfarande inte anser är hanterade och där det finns möjligheter till andra alternativ.

Jag vill påvisa att det inte i nuläget inte råder någon rimlighetsprincip i planförslaget. Planens inriktning är idag att få till ca 70 bostäder samt ett stort LSS-boende på denna intryckta och begränsade yta. Som jämförelse så består hela etapp1, etapp2 och etapp3 i Hasslum idag av ca 80 bostäder. Det är därav inte hållbart att försöka få in alla dessa nya bostäder på en mycket mindre yta. Istället bör antalet hus reduceras ner och behålla mer naturmiljöområden. Anmärkningsvärt är även att planen nu ger förslag till 900m² LSS-byggnad istället för 600m² som det var innan. Här har man således ökat med 50 procent. Detta bör återgå till 600m². Det kommer vara en mycket stor byggnad för området och passar ej in med annan bebyggelse.

Ett mer rimligt förslag att beakta vore att de tomter som ägs av privat aktör, Asplunds Bygg, kan bebyggas med villor eller ett antal radhus/parhus samtidigt som man bevarar de naturytor däremellan som sedan tidigare planer pekats ut som kvarvarande. Det skapar då samtidigt möjlighet för fortsatt djurliv och gröna skärmar i området. Detta har diskuterats av närboende som ett bra alternativ. Nedan visas ett principförslag som skulle kunna vara mer gångbart.

Som ett tillägg finns förslag på alternativa placeringar av bebyggelse till markområden som skulle kunna ligga i och kring Stöpen eller Igelstorp. Här finns stor potential till att skapa attraktiva områden och verkligen skapa livskvalitet och få Skövde att växa hållbart istället för att klämma in bebyggelse och förstöra de få naturområden vi faktiskt har i Hasslum och som befintliga boende valde sitt boende utifrån. Har alternativa placeringar presenterats i planförslaget?

Jag vill på nytt påtala att jag anser att trafikmängden som man tagit hänsyn till i bullerutredning/trafikpåverkan för Hasslumsvägen är klart underskattad och baserad på felaktiga ingående uppgifter. Vad jag kan utläsa så har man använt data från 2021 inhämtat från Skövde Kommun samt från Trafikverket för väg 26. Jag vill hävda att utredningen borde uppdateras och utökas med både total mängd fordon ute på Hasslumsvägen samt ökad andel tung trafik på samma väg. Jag baserar detta på att man inte tagit hänsyn till det nu pågår anläggning av en helt ny stadshuvudgata från Stallsiken ner till Mariesjö (Detaljplan Stallsiken Södra2). Utredningen till detta projekt visade tydligt större trafikmängder på Hasslumsvägen. Jag är övertygad att trafiken kommer att öka markant kring Hasslumsvägen och trafikplats Hasslum från väg 26 och stadshuvudgatan då denna knyter ann. Planbeskrivningen anger faktiskt också (sidan 27) att trafikökningen i området kommer bli relativt stor och kommer påverka/upplevas. Som åtgärdslogik, minskas antalet fastigheter inom området så minskar samtidigt trafiken.

Som ett stort följdproblem till ovan trafikmängd är riskområdet med busshållplatsen ute på Hasslumsvägen. Busshållplatsen måste åtgärdas då den är pla-

cerad i direkt anslutning till ett övergångsställe samt infart/utfart till Insatsvägen. Här är en stor risk för fordonskrock eller påkörning av fotgängare. Ökad trafikmängd ökar risk för allvarlig skada eller rent utav dödsfall. Utredningen till detaljplanen anger att buss endast står parkerad kort tid och tre gånger per timme under rusningstrafik. Jag skulle snarare vilja säga att det alltid finns risk för kollision eller personskada på platsen men att det snarare utökas då buss stannar oftare/längre och rusningstrafik råder. Här vill jag vara tydlig och verkligen flagga för att det föreligger risk för allvarlig personskada och det kan inte vara acceptabelt. Busshållplatsen måste flyttas fram eller åtgärdas.

Det beskrivs att marken innehåller föroreningar, främst Pfas och Zink med risk att detta går ut till grundvatten. Även risk att förhöjda halter läcker ut till Ösan vilken redan är belastad. Dagvattenledningarna skall angöras med hårdgjord botten. Räcker detta för godtagbar hantering? Upplevs inte som lämplig mark att genomföra schaktning-/anläggningsarbeten och byggnationer. Detta bör leda till ökade utsläpp i närområdet samt buller.

Bemötande och kommentarer:

Genom att möjliggöra för bostadsbebyggelse som inte bara är småbostadshus blir markanvändningen mer effektiv och fler bostäder är möjliga på mindre yta. Det är även förenligt med kommunens mål med en variation.

I detaljplanarbetet har förutsättningarna för ett möjligt LSS-boende studerats för västra delen av planområdet och detaljplanen har mellan samråd och granskning uppdaterats med att säkerställa

en maximal yta för en ändamålsenlig verksamhet. Sektor samhällsbyggnad bedömer att den volym som tillåts inom ytan är rimlig. Även om ett alternativ är utrett för LSS-boendet, likt resterande delar av det tillkommande bostadsområdet, är bedömningen av behovet endast preliminärt i detaljplaneskedet och kan komma att förändras till genomförandeskedet.

Det underliggande bebyggelseförslaget för området har tagits fram utifrån bebyggelsestruktur, avstånd, insyn, siktlinjer, områdeskaraktär och arkitektur för att tillskapa en lämplig och anpassad komplettering i området. Förslaget är även utrett utifrån tekniska aspekter såsom angöring, avfallsfordon, tillgång till uteplats/trädgård/fritytor, vändarier, med mera för att se till att dessa säkerställs för den tillkommande bebyggelsen.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att planförslaget är förenligt med ÖP 2025 samt det boendestrategiska programmet som båda pekar ut Hasslum att utvecklas som bostadsområde. För att uppnå målsättningar som kommunen har för bostadsbebyggelse behövs flera områden möjliggöras för bostadsanvändning inom Skövde kommun. Därför görs prövningen för bostadsanvändning inom planområdet och inte för andra markområden.

Trafikmängderna i trafikutredningen på Hasslumvägen är från år 2022 och från 2019 på Insatsvägen. Dessa trafikflöden bedömer Sektor samhällsbyggnad är tillförlitliga. I övrigt nämns det även i utredningen att trafikflödet på Insatsvägen kan vara något högre då området är under uppbyggnad.

Det bedömda trafikflödet 2040 i trafikutredning för Detaljplan Stallsiken Södra 2 berör inte trafikflödet på Hasslumvägen på östra sidan av väg 26. Dock har kapaciteten för korsningen mot den nya huvudgatan beräknats där 10% av dygnstrafiken använts, inkluderat med trafik från väg 26. Trafikflödet som använts i kapacitetsberäkningen är 340 fordon vilket ger en dygnstrafik om ca 3400 fordon, vilket rimmar väl med den i trafikutredningen för aktuell detaljplan om 3650 fordon per dygn.

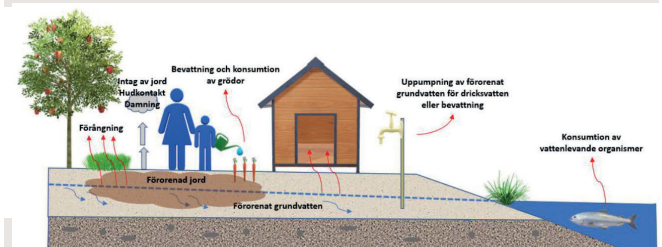
Under vardagar i rusningstrafik kommer bussen att angöra hållplatsen och avgå från hållplatsen under samma minut eller minuten efter. Under helger är tiden som bussen står stilla vid hållplat-

sen något längre, då är trafiken på Hasslumvägen även lägre. Vid dessa tillfällen gäller de grundläggande varsamhetsreglerna i trafikförordningen. Dessa regler innebär att en trafikant ska iakttäta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna på platsen.

Gällande delen av yttrandet om risk för skador finns det alltid en risk att någon skadas eller omkommer i trafiken vid oaktsamhet, men med gällande hastigheter och siktförhållanden gör Sektor samhällsbyggnad tillsammans med stöd av trafikutredningen bedömningen att risken för allvarligare olyckor ska vara minimal.

Sektor samhällsbyggnad bedömer, med stöd av Länsstyrelsens granskningsyttrande, att de aspekter som yttrandena nämner är utredda i tillräcklig grad och att planbestämmelser säkerställer detta. Däremot bedömer MÖS att en riskbedömning gällande föroreningar i grundvattnet saknas till planhandlingarna och därför har en kompletterande utredning lagts till antagandehandlingarna.

Den kompletterande utredningen innehåller en riskbedömning till tidigare utredningar. Den syftar till att beskriva eventuella konsekvenser och risker på människors hälsa med avseende på PFAS detekterat i grundvattnet.

Konceptuell modell över eventuella exponeringsvägar och skyddsobjekt för förorenad mark och grundvatten. Modifierad figur från SGI (2022).

Utredningen kommer fram till att risken att grundvattenförekomsten Hagelbergs MKN skulle försämrats som ett resultat av ett plangenomförande bedöms vara låg. Grundvattenförekomsten har hydraulisk kontakt med grundvattenmagasinsområdet som planområdet är beläget på, men då grundvattnets strömningsriktning är riktad mot öst och grundvattenförekomsten ligger väster om planområdet bedöms spridningen av PFAS inte

riktas mot grundvattenförekomsten. Risken för att ytvattenförekomsten Ösans MKN försämras som ett resultat av planområdets implementering bedöms också vara låg då dagvattenanläggningarna ska anläggas med tät botten för att förhindra snabbare transporttid.

Risken för att få i sig PFAS via förtäring av vattenlevande organismer bedöms att vara obefintlig då inget ytvattendrag som nyttjas till fiske för personlig konsumtion finns inom planområdet. Och risken för exponering av PFAS från området via dricksvatten bedöms vara obefintlig då kommunalt dricksvatten ska kopplas till planområdet.

Risken för exponering av PFAS via grödor på platsen bedöms vara låg då högsta grundvattennivån som ligger djupare än rotdjupet för exempelvis potatis eller morötter.

Risken för exponering av PFAS via intag av jord, hudkontakt och inandning av damm bedöms vara låg. Mängden organiskt kol (TOC) inom planområdet har bedömts enligt jordanalys vara låg. Detta innebär att PFAS inte sorberats till jord i någon större utsträckning. Risken för exponering av PFAS som förångas från föroreningar lösta i porvatten anses vara låg.

Ingen ytterligare undersökning eller åtgärd rekommenderas men om misstanke om förorening uppstår vid schaktarbete vid nybyggnation, till exempel om massor med tydlig mänsklig påverkan ska miljökontrollant tillkallas.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter samt interna diskussioner föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- U-område är tillagt i planområdets västra del för att säkra upp ledningar som finns i området idag.
- Prickmarken längs Törnetorpsvägen är breddad med två meter.

Planbeskrivning

- Avsnittet gällande vattenföreningar har utvecklats med kompletterande utredning.
- Förtydligande gällande planförslagets förhållningssätt till den pågående verksamheten på fastigheten Motorblocket 1.
- Utveckling gällande gestaltungsförslag med illustrationsbilder.
- Komplettering gällande genomförande och flytt av ledningar.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdagats under granskningen inarbetats i detaljplanen.

Synpunkter som framförts av sakägare bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i detaljplanen.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplane-förslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

SYNPUNKTER UNDER SAMRÅDSTIDEN

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 11
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Gnistan 13

- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:201, m.fl.
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9
- Fastighet Stegbilen 1

SYNPUNKTER UNDER GRANSKNINGEN

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9
- Fastighet Stegbilen 1

Skövde 2023-06-07

SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Magnus Blombergsson
Planchef

Bodil Lorentzon
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se